

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

Megyei forduló

2015. január 21.

4. osztály

tanuló neve

tanuló iskolája

Tollbamondás pontszáma: _____

Szövegértés pontszáma: _____

Helyesírási teszt pontszáma: _____

Összesített pontszám: _____

A feladatokat összeállította:

Kutnyánszkyne Baoskai Eszter szaktanár

Lenczné Vrbovszki Judit szaktanácsadó

Unti Judit szaktanár

Lektorálta:

M. Tóth Katalin lektor

A verseny fővédnöke:

Dr. Simoncsics Péter nyelvész, docens

Szövegértés
Olvass figyelmesen! Aztán válaszolj a szöveggel kapcsolatos kérdésekre! ☺

A családi kör

„Evelyn sokkal fiatalabb volt férjénél: magas, szőke, fehér asszony, haját szigorúan leszorította, ami a fiús arcélét éppúgy kiemelte, mint jellemének és világnézetének egyszerűségét. Sacramentóban született, a kaliforniai síkságon, ahova a széljárás a Sierra Nevada levegőjéből elhoz még valamit; hasonlóan a többi amerikai háziasszonyhoz, hivatását úgy teljesítette, mint elődei az erdőirtó telepések oldalán, s a nevelés, háztartás naponta újra kezdődő úttörőmunka volt, akárhány kigép és előre csomagolt félkész élelmiszer segítette is. A férfiaké a munka folyamatossága, az asszonyoké a szüntelen újrakezdés. Hellék nem jártak színházba, moziba, hangversenyre, társaságba. Evelyn hónapokig nem tette ki a lábát az egyetem környékéről (ahol férje tanárként dolgozott), és éjszakai szórakozóhelyet még sohasem látott. [...]

– Tavasszal Budapestre utazom – szólalt meg Zoltán váratlanul. Fehér arcok tekintettek rá, a fiúcskák szőkeségükben és szemük kékjében a szülőket formázták.

– Találtam egy tűzhányót a 110. utcában! – jelentette izgatottan Peter, de vidám meglepetés helyett apja arcán csak bosszús elégedetlenséget láthatott a képzelete csapongása miatt.”

(Részlet Sőtér István Piros pünkösöd c. novellájának szövegéből; a történet Lotz Jánosról szól.)

Feladatok

- 1. Sőtér egy amerikai látogatására emlékszik vissza, amikor a Lotz család vendégül látta. Az író nem az eredeti neveket használja a történetben. Nevezd meg a szereplőket!**

3/

a)

A családtagok	A szövegben szereplő név
Apa	
Anya	
Gyerek	

Ki az apa a valóságban? _____

1/

- b) Milyen nőkhöz és férfiakhoz kötődő felnőtt feladatokat különíthetünk el a szöveg alapján?**

4/

Női munkák: _____

Férfi munkák: _____

- c) Az egyik kisfiút elragadta a képzelete. Mit láthatott valójában a 110. utcában?**

Írj két lehetséges dolgot!

2/

2. Határozd meg az alábbi kifejezések szövegbeli jelentését!

3/

félkész élelmiszer: _____

úttörőmunka: _____

fehér asszony: _____

3. Keress a szövegből a megadott szempontnak megfelelő elemeket!

3/

kulturális szórakozásra szolgáló hely: _____

egy város: _____

nagyobb tájegység: _____

4. Igaz vagy hamis? A szövegből származó idézettel indokold választásodat!

4/

a) A feleség jóformán csak a családjának élt. _____

Idézet: _____

b) A család nem örült igazán az apa utazási tervének. _____

Idézet: _____

Összesen: 20 pont**Elért pontszám: _____**

Helyesírási feladatlap

1. Állítsd betűrendbe az egyes sorokban található szavakat! Számozással (1–3.) jelöld a helyes sorrendet! 5/

a) megőrül ___ – megőrül ___ – megőrült ___

b) locspocs ___ – locsol ___ – loccsan ___

c) duzzog ___ – dzsungel ___ – dűnnyög ___

d) mókás ___ – mókus ___ – mokka ___

e) küszöb ___ – kürt ___ – küzd ___

2. Karikázd be a helyesen írt szót! Ha mindkét alak helyes, mindkettőt karikázd! 10/

irt – írt

gyanú – hajdu

bábu – ágyu

fésű – fésül

hurok – húrok

kátyú – tanu

eskü – könnyű

saru – alkú

vízes – utas

húst – gyűjt

3. Egészítsd ki a mondatok szavait a megfelelő betűkkel! Figyelj, mert az egyik szó kakukktojás, azaz másképp kell írni! 11/

-dj/-gyj/-lj/-llj

Töreke ___ etek környezetetek tisztán tartására!

Ne fé ___, Peti, nem bánt a kutyánk!

Dorka, ne szá ___ még le ennél a megállónál!

Áron, Félix, ha ___ átok békén a lányokat!

Ha ___ átok, hogy ugat a szomszéd kutya?

Minden növényt meglocsoltam, hogy szépen zölde ___ en a kert.

Lili, ne hi ___ a reklámoknak!

Gyerekek, fo ___ on el az összes gyümölcs az asztalról!

Lányok, kez ___ etek el pakolni!

Enge ___ étek meg, hogy bemutassam az új osztálytársatokat!

Szégye ___ étek magatokat!

4. Döntsd el, melyik a helyesen írt szó, majd írd a szám-, illetve betűjelét az üresen maradt helyre!
12/

1: az első a jó

2: a második a jó

X: mindkettő jó

0: egyik sem jó

1	2	
papagáj	héja	
meg akarta enni	megakarta enni	
fo-gód-zó	ma-ha-rad-zsa	
ál	áll	
El ne mondd!	Elné mondd!	
Légy szíves!	Légyszíves!	
válfa	jobra	
foglyuk	fogjuk	
bicigli	bicikli	
plüs	stop	
röktön	kabzsi	
királyjal	királlyal	

5. Pótold a hiányzó j-t vagy ly-t a következő igékben!

15/

megi__ed, ková__og, befe__ez, se__ti, elfele__ti, sa__og, elbú__tat, re__teget, nyava__og, párba__ozik,
 megfe__t, ki__ukad, fo__tat, gomo__og, ba__lódik

6. A következő betűjátékban alkoss a példa alapján új szavakat, és írd le őket helyesen!

7/

pl.: sakál (sz) → szakáll
 szalma (d) → Dalma
 boka (m) → móka

vízen (t) → _____

hájú (v) → _____

vándor (s) → _____

Petit (v) → _____

sütő (f) → _____

csal (v) → _____

tejszín (h) → _____

Összesen: 60 pont

Elért pontszám: _____